

BARCS és VIDÉKE

Társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer V a s á r n a p .	Felelős szerkesztő és kiadó társ: Skribanek Géza	Egész évre 4 frt, félévre 2 frt, negyedévre 1 frt. Nyiltér sora 20 kr. Hirdetések nagyság szerint.

A baresi kézműipar és a társadalom.

Itt az ideje hogy komolyan gondoljunk városunk társadalmának egyik nyomorban siró osztályára, ezek iparosaink. Bares intelligens elemei, ti hozzátok szólnunk, tekintetek tengődő iparosainkra! adjatok nekik munkát, hogy megélhessenek!

Bares közel öt ezer lakóval számláló város, de a vele lakósságszámra megegyező városok között kevés oly városa van az országnak, hol aránylag oly nagy számmal van képviselve az intelligencia, mint városunkban.

Vannak gazdag kereskedőink, vannak nagyobb kereskedelmi vállalatok, van leszámított bank, sertés hizlalda, takarékpénztár, posta és távirda, van nagy vasútállomásunk, hajózási vállalatok stb, stb. Ha ezeknek az alkalmazottjait és családtagjait hozzá számítjuk, számuk felülmúlja az ezeret, azaz a lakósságnak több mint egy ötöd része.

Iparosaink szakma szerint következő számban vannak: van 10 önálló férfiszabó, 1 nőszabó, 20 czipész, 8 asztalos, 2 kárpitos és nyerges, 2 szijgyártó, 2 szobafestő, stb. És mit kell sajnálattal tapasztalnunk, hogy a közel 5000

lakóssal bíró városban, melynek ezeken felül az intelligenciája, 10 férfiszabó, 1 nőszabó, 20 czipész stb. képtelen megélni.

Pedig ha igazságosak akarunk lenni, el kell ismernünk, hogy nagyobb része iparosainknak szakképzettség tekintetében megállja helyét.

Bares lakóssainak szükséglete kézműipar cikkekben oly nagy, hogy tekintve az iparosok számát egy-egy iparágban, csodálkozni kell azon, hogy hogy lehetséges az, miképp összes helybeli iparosaink munka nélkül vannak és ennek következtében kénytelen adósságot adósságra esinálni, a míg hitele van, hogy a reá rótt polgári kötelezettségeinek eleget tegyen. De hitele is oly csekély, hogy az nagyon hamar ki van merítve és akkor kivan taszítva a nyomor és inség martalékának. S ha kérdjük az okát iparosaink ily sanyarú helyzetének, az egyszerűen az, hogy városunkban a nagyvárosi mániá annyira lábba kapott, hogy méltóságán esorbát vél szenvedni akkor, ha egy Bareson készített öltönyben vagy czipőben jelenik meg az utczán, vagy butorait baresi asztalossal készített, szobáit baresi szobafestővel festeti, inkább vidéki, sőt idegen városokban szerzi be szükségleteit 30

— 50 százalékkal drágábban.

Általános helyi érdekeink szempontjából kötelességünknek tartjuk a baresi intelligencia figyelmét föl hívni, hogy legfőbb ideje az eddig mellőzött helybeli iparos osztályt minél hathatósabban támogatni az által, hogy szükségleteinket tőlük szerezzük be, ne hogy kénytelenek legyenek tömegesen más hazát keresni.

Tehát versenyre fel! mentsük meg iparosainkat, kik a tönk szélén állanak! Munkát nekik, hogy városunk ezen hazafias és hasznos osztályának tisztességes megélhetést biztosítsunk! Jelszavunk ez legyen: támogassuk a helyi ipart!

C s a r n o k .

Bares fejlődésének története.

Irta: Dr Kronberger Adolf.

— Felolvasatott szerző által a barestelepi „Olvasó és Társaskör”-ben 1896. április 11-én. —

Bares eredetének ideje ismeretlen; keletkezéséről nem rendelkezünk semmilyen adatokkal; de feltehető, sőt némi valószínűséggel is bir azon föltevés, hogy már a törökvilág alatt létezett, illetőleg hogy a török háborúk idejében alapított.

Ezen következtetésre vezet bennünket

T Á R C Z A .

Ha meghalok.

*Ha meghalok, nyugró helyem
Kiesi, lombos bokor legyen:
Sírom senki meg ne tudja.
S ha kit arra visz el útja,
Hűs árnyéka elringatván
Merengjen a madár dalán!*

*Aranyfényű, édes tavasz
Tövében majd bimbót fakaszt,
Harmatos friss puha pázsit
Pihenőre utast csábít:
Védje naptól ága lombja,
Árnya legyen altatója!*

*A lányka, ha arra téved,
S kebelére bimbót tépett,
Hogy sirvirág, ne tudja meg!
S ha szeméből könyje perog,
Virággökök vezesse le
Porló szívem közepébe.*

Skribanek Géza.

Pistike szerencséseje.

Beszélyke.

Irta: Horváth Sándor.

Éppen egy hónapja készülődnek a jó Gelencsér bácsi portáján valami nagy-nagy ünnepségre.

Az ötvenedik születésnapját akarják megünnepelni fényesen, hogy abból mindenki elvehesse az öt megillető részt.

Félszázados jubileum. Szép szó, és hogy Gelencsér uram olyan viruló egészségben néz eléje, még szebb színezetet kölcsönöz majd neki.

Még az utolsó, a legkisebb gyerek is alig várja, hogy eldöghesse azt a néhány soros versikét, mit Dóra néni, az öreg dada éppen fél éve oltogat beléje nagy ügygyel-bajjal. Csunya betűk, sehogy sem akarnak piczi szöszke fejéskéjében megragadni.

De azért két sort már mégis csak eldöög nehezen. Most is éppen azt hajtogatja, miközben parányi kezeeskéjéből

valami kalácsfélét majszolgat az aprólék...

Olyan kedves, olyan bájos kis gyerek ez a Pistike. Talán valamennyiök között ő a legszebb, pedig — apjuk diszére váltják — éppen tízen vannak. Öt fiu, öt leány.

Be sokszor elmereng rajtuk az apjuk két szeme világa. Ez a kis gyermekhadserg a mindene, mennyországa üdvössége, boldogsága. S ha netán elfogná a jövő aggodalma, csak azzal áztatja magát, csak azzal vigasztalja aggodó szívét, hogy aki adta, majd csak megsegíti a felnevelésben is. Meg aztán az sem mindennapi dolog, hogy tíz apró emberke, husz parányi keze rángassa apai köntösét — egyre kiabálva: „papa kenyeret!” . . .

S ez a két szó ha átvillan agyán, már elég vigasz, hogy apai szívét megnyugtassa. Neki vigasz, pedig Isten látja lelkét sem gróf sem bíró, de még csak birtokos sem, még kevésbé szolgabíró, hanem csak egyszerű falusi — jegyző. Szereti a családját, bár a jó Isten áldását már a hatodiknál sokalta, de már akkor is csak azzal vigasztalta magát, hogy csak

— és e mellett szól — azon körülmény, hogy „Bares“ török szó, mely „kertet“ jelent. Közel fekszik tehát azon gondolat, hogy Bares a török háborúk alatt a közel fekvő váraknak élelmezési központja lehetett és a drávai malmok, melyek már régi idők óta léteznek, szolgáltathatták a seregek élelmezésére a szükséges lisztet.

Történeti nevezetességre Bares azonban sem akkor sem későbbi időkben szert nem tett, — ha csak az nem megy nevezetes történelmi esemény számba, hogy a szomorú emlékeztető és gyászos kimenetelű magyar szabadságharc vége felé horvát testvéreink Baresot három napig fosztogatták és a mit el nem vihettek, tüzzel, vassal pusztították — tehették pedig háborítatlanul, mert Bares összes lakossága: apraja, nagyja, megszökött az első ágyuszó hallatára, mely a Dráva tulsó partjáról elhangzott. —

Ugyanis a jó szomszédok bejelentették látogatásukat és mielőtt a Dráván átkeltek, néhány óráig bombázták Baresot, valószínűleg kettős okból: először megtudni, hogy van-e ide át számbavehető ellenség, a kítől okosabb lesz akkor félni, másodszer pedig azért, ha feleletet nem kapnának, hogy a lakosságot megfélemlítve, akadály nélkül fosztogathassanak.

A fosztogatás harmadik napján azonban őrsereg és kevés katonaságból álló csapat közeledett Bares felé és midőn a fosztogatók ennek neszét vették, eszevesztetten futásnak eredtek, úgy, hogy az átkelésnél oly nagy zavar támadt, hogy néhány száz ember a Drávába fúlt, de magyar részről szintén esett kár ember életben, mert a tulsó Drávaparttól újból kezdődött az ágyúzás és ennek három szabási ember esett áldozatul.

Biztos adataink Bares főnállásáról azonban csak a XVIII század elejére vezetnek vissza, amikor Bares a babócsai plébániához tartozó kis-község volt, melynek lakói részben magyar, részben horvát ajkúak voltak, csak később, — midőn már a német telepésekkel megszorodott a lakosok száma — a mai század elején lett önálló paróchiává a midőn is a róm. kath. templom, a paplak, továbbá az iskola a tanítói lakkkal, épültek.

Ugyanis 1770 körül telepedett le 2 — 3 német család Bareson és csak 20 évvel később jöttek, ezeknek hívására, többen, kik dohány termeléssel foglalkozva, azt Bareson meghonosították.

A német ajku lakosság józanságával és szorgalmával fölülmulta Bares őslakóit és kiváló munkássága által, párosulva a takarékosággal, jólétre tett szert, így könnyű volt a kevésbé szorgalmas és kevésbé iparkodó részét az őslakóknak lassan kiszorítani, úgy, hogy nem sokára többségben lévén a németek, a német nyelv is túlsúlyra kezdett vergődni, habár régebben, Baresnak minden lakója, kevés kivétellel, három nyelven tudott beszélni, u. m: magyar, német és horvát nyelven, az öregebbek még ma is. A templomban többször németül prédikáltak és imádkoztak mint, magyarul, az iskolában az oktatási nyelv inkább a német volt, de 25 év óta Bares ismét vissza magyarosodni kezd, úgy, hogy alapos a remény, hogy még néhány évtized múltán, egészen magyarrá lesz. Ezen kedvező változás okát részben abban találjuk, hogy harmincz év óta Bares leginkább magyar elemmel szaporodik, részben pedig az iskola befolyásában, a magyar oktatásban és ezért magyar érzelmű, hazafias, derék tanítóinknak köszönettel tartozunk.

A dohánytermelés az 1850-ik évig korlátlan szabad volt és az avval foglalkozóknak jó hasznot hajtott, sőt még akkor is midőn 1850 után a dohány egyed áruság behozatala után a dohánytermelés megszorított, bő jövedelmi forrást képezett, mert a nagy mértékben üzött csempészet busásan behozta azon veszteséget, mely a termelés megszorításából és az alacsony beváltási árból származott; de ezen kedvező állapot csak 1870-ig tartott.

Azóta mindinkább csökkenni kezdett a dohánytermelés jövedelmezősége, azon szigorú rendszabályok következtében, melyek a csempészet megakadályozása céljából hozattak és még most is erélyesen foganasítatnak; azóta a baresi dohánytermelők általános jóléte némi hanyatlásnak kezdett indulni.

A mostani dohánybeváltó hivatal

1850 előtt állami sóház, sóraktár volt, közvetlen előtte folyt a Dráva, ott kötöttek ki a lovak által vontatott sóval megterakott hajók. Az egész vidék és egész Slavónia innét fedezte sószükségletét.

A drávai malmok akkoriban némileg szinte hozzájárultak a baresi forgalom növeléséhez, amennyiben az egész vidék közönsége ide hozta gabonáját, hogy azt jól és olcsón megőrlesse; továbbá elsősorú kikötő helye volt Bares a Stájerországból jövő tutajosoknak, mert az egész vidék ide jött fenyődeszka és épületfáért, rendes és kiterjedt faüzlet lévén Bareson.

A faüzlet azonban az 50-es évek elején kezdett nagyobb lendületet venni az által hogy az erdők kiirtásához fogtak; — a fakereskedés ez által nagyobb mérveket öltött és a forgalom élénkebbé vált.

A forgalom közvetítésére először 1856-ban jelent meg Bares előtt a dunagőzhajózási társaság egy hajója, azóta a dunagőzhajózási társaság Bareson állandóan ügynököt tartott, kinek föladata az volt, hogy szállítmányokról gondoskodva, rendes hajóforgalmat létesítsen, a mi rövid idő alatt sikerült is, úgy, hogy Bares és Eszék közt rendes hajójáratok voltak, melyek hovatovább gyakoribbak lettek.

(folyt. köv.)

A milléniumi ünnepély.

Lakásiroda. A székes-főváros tanácsa a kiállítás alkalmára az idegenek részére lakás irodákat rendezett be. A központi lakásiroda (IV. ker. rózsater 7 sz. alatt,) valamint a keleti és nyugati pályaudvarok érkezési oldalán berendezett fióklakásirodák már a közönség rendelkezésére állnak. Eddig már 600 szobát jelentettek be mintegy 1100 ágygyal; az árak naponta 1 — 2 — 3 frt. közt váltakoznak.

Ős-Budavár bérletjegyei. Az ezredéves kiállítással egyidejűleg nyitják meg Ős-Budavárát is, mely — mint Budapest legnagyobb látványos szórakozó helye — nem csak a budapesti, de a vidéki és külföldi látogatók legkedvesebb mulatóhelye lesz. Az igazgatóság elhatározta, hogy a látogatás megkönnyítése végett, kedvezmé-

annak ad az Isten aprólékot is, akit szívéből szeret.

Tiesi dejet tiesi ajta

Edje csat azt mondatja . . .

— Edje csat azt mondatja . . . mondatja . . .

— No tovább már te kis szöske kőcsos te! — zsémbel a köszöntőjébe megrekedt apró emberkére a jó öreg Dóra néni, — hát most sem tudod? Holnap után már a papa előtt kell elmondanod, és még most sem tudod egyfolytában elmondani. No hallod én már szégyelném magamat . . . Ejnye — ejnye . . .

— Dója néni, édes Dója néni sedit-sen, medatadtam! . . .

— Hallom, hallom, az az hát dehogyan is hallom!

Igy ment a vers tanulás napról-napra, s a jó öreg dada áldott jó szívével, olyan türelemmel, oly édes, mézes szavakkal segédkezett a nehéz fejű kis csemetének.

A többiek már mind tudják, csak a legkisebbik a Pistika ajkán akadozik meg

a szó, a két sornál sehogy sem tud tovább jutni egyfolytában.

Már a szegény Dóra néni is röstelli a dolgot, hogy nem tudja azt a parányi versikét belőjtani, de majd a háta mögé bujik, (már mint a Pistike háta mögé!) s ha megakad, hát sugva kisegíti! . . .

A jó Gelencsér bácsi nem is sejtí azt a nagy herceze-hurczát, ami az ő portáján folyik, míg az irodájában aktái közé temetkezve bebilődik a sok furábbnál-furább históriával. Éppen most is azon tépelődik, mért is ment annak a Borostyán Palinak a csikaja a Molnár Gábor kukoriczájába, most nem lenne annyi baja a taksálással, meg ezzel a hosszú-levű pak-samétával . . .

A törvénybíró uram éppen az imént hozta meg a hirt, hogy a csikó bizony jócskán letördelt abból a kukoriczából. Fölér vagy husz pangóvel, mert sokat lehevvert belőle félérésibe!

Aztán meg az a legnagyobb baj, a Borostyán Pali meg letagadja, váltig tagadja, hogy az ő csikója követte el azt a

hallatlan turpisságot, pedig a nagyreményű lóivadékat rajta is csipték, csak Borostyán Pali neve hiányzott róla! S ez volt a hiba! Ez bizony, mert amint észre-vették ő kelmét, egyet rúgott a levegőbe, s köd előttem, köd utánam, úgy elnyargalt a tettmezejéről, mintha bizony ott se lett volna! . . .

Csikó ide, csikó oda, illik, nem illik, de ez után a kis história után viszzatérnek a születésnap ünneplésére, mert még nagyon hosszúra nyulnék ez a kis história.

Felviradt a nagy nap; már a hajnala is rózsákat festett a Gelencsér uram háza ablakára, nemis, hanem eléje akasztott havas-csipkés függönyökre, s midőn a teli nap első sugarai is felragyogtak a láthatáron, oly szépen üdvözölték az ajtón kilépő jegyzőt, erősen deresedő hajfűrtjeit mintegy arany koronával akarván övezni.

A hajnali szellő is olyan édesen sutogott feléje, mintha a bókoló virágokkal együtt ő is üdvözölni akarná a félszázad terhét viselő jó családapát. Üdv neki!

Délután összegyűltek a vendégek, s körülülték a gazdagon terített asztalt, míg a tiz magzat, mint egy kis hadsereg, vagy

nyes bérletjegyeket bocsát ki az egész idényre, melyek ára 12 frt. továbbá rendes bérlők családtagjai számára 8 frt. A bérletjegy *katonatisztek és hivatalnokok* számára szintén 8 frt. A bérletjegyekhez arczkép szükséges és előjegyzéseket elfogad *Ös-Budavára városi irodája: Károly-körut 2. sz.* A közönség kényelmét szolgálva, az igazgatóság úgy intézkedett, hogy előjegyezni lehet arczképes bérlet-jegyeket a m. kir. államvasutak menetjegy-irodájában is, a Hungária szállodában

Képes levelezőlapok. Május 1 től a postán új ezredévi képes levelezőlapot fognak forgalomba bocsítani. A levelezőlapok képei történeti, kiállításbeli stb. vonatkozásúak. A képes levelezőlapok ára 2 és 5 kr.

Milléniumi emlékérmék. A „*Magyar Tanítók Kaszinója*” a népoktatási intézetek tanulói számára milléniumi emlékérmét készítettett, oly czélből, hogy ezen emlékérmét a népiskolai tanulók megszerzén az ezred év alkalmából rendezendő iskolai ünnepélyen feltűzve viseljék, ily módon a milléniumi iskolai ünnepély az iskolai ifjuság lelkére külső eszközök által is minél megragadóbbá tétetik. Czélja továbbá a tanítók kaszinójának ezen emlékérmé terjesztésével, hogy a magyar tanítóság törekvéseihez némi anyagi eszközt szerezzen. Ugyanis a kiadó czég minden elárusított drb. árából (egy érem 10 kr.) 20 százolékot vagyis 2 krt a „*Magyar Tanítók Kaszinójának*” házépítési alapja javára ajánlott fel. Megrendelhetők a „*Magyar Tanítók Kaszinójánál*” *Budapesten.*

H i r e k.

— **Felolvasás.** Bares fejlődésének történetéről tartott felolvasást e hó 11-én este a barestelepi olvasó és társaskör helyiségében Dr Kronberger Adolf a kör elnöke. Az érdekes felolvasást, — mit az elnök ur szives engedelmével lapunk is közöl, — daczára a rossz időnek, elég szépszámu közönség halgatta úgy a férfiak, valamint a hölgyek részéről is, kik felolvasás után viharos tapssal üdvözölték a felolvasót, a kör érdemes elnökét. Felol-

még jobban mondva, mint egymásutánban következő tiz orgonasíp, a sublótok előtt foglalt helyet kifizetett mellet.

A kis Pistike volt az utolsó. Még ő is ki düllesztette a mellét, bár lopva-lopva az öreg Dóra néniire pislogott, hogy véletlenül ott ne hagyja, mert bizonyosra veszi, hogy akkor bele süll a mondókájába...

Már rá került a sor, a vendégek szemei, de még az apáé is, könyben usztak, midőn a kicsi, apró emberke neki fohász-kodva félig kemény félig pityergéshez közel álló hangon bele kezdett a dikeziójába:

Tiesi dejet tiesi ajta

Edje esat azt mondatja...

Itt már megakadt, már sirva is fakad, ha segítségére nem jó egy jelenet, mely az apát majdnem földre sujtotta.

Nagy robajjal nyitják be az ajtót e szavakkal:

— Megjött! Megjött! Itt a gólya! Kettőt hozott olyan szépek! Egyik fiú, másik leány!...

Ez volt Pistike szerenésje, különben csakugyan — belesül a versébe...

vasás után kedélyes hangulatban még soká egygyütt maradt a társaság, „ezigány mellett, jó bor mellett.” Voltak felköszöntések s később a férfiak a jelenvolt szép hölgyekkel tánczra perdültek s járta a esárdás reggeli 4 óráig.

— **Millenium fáik Barcsen.** A baresi róm. kath. iskolának e héten igen szép ünnepélye volt, ugyanis elültették a községi előjáróság által az iskola részére küldött szép kőrifát, az ezredik év emlékére.

A fa elültetésénél jelen voltak a tisztelendő urak és a tanítóikar, valamint az iskolás gyermekek, legnagyobb részét ünnepi ruhában.

Az ültetés megkezdése előtt Hamvai Antal káplán úr rövid beszédben figyelmeztette a gyermekeket az ünnepély czéljára, s kapcsolatosan buzdítva őket a honszeretetre.

A beszéd után a leánykák ünnepélyesen felszallagozták az elültetendő fát a velök hozott sokszinü szallagokkal. A szallagozás után Körmeny, Schleining, Králl és Szutrély tanítók, valamint Hamvai káplán úr kezdték meg a fa helyének megásását. Az ásást, szóval a gödör elkészítést maguk a gyermekek, fiuk és leányok felváltva végezték, úgy hogy a gyermekek tényleg mind részt vettek annak elültetésében. A fácska neve „Milleniumfa.” Az ünnepély a Hymusz eléneklésével ért véget, mely után a gyermekek a királyt, hazát, Hamvai káplánt, Körmeny, Schleining, Králl és Szutrély tanítókat lelkesen megéljenzték.

Érdekes volt, hogy a kicsinyek milyen örömmel nézték a szép sudár növésű felszallagozott fát, mohón vették emlékezetükbe e nap jelentőségét, mely bizonyára sok éven át hiven megőrzött meséje leend a jövő generationak.

Községünkben már ezt az ünnepélyt megelőzőleg volt egy „Milleniumfa” ültetés, még pedig a templomtéren, a hol többek jelenlétében ültettek egy emlékfát az ezredik év emlékére.

— **Felhívás.** A milleniumi ünnepet rendező bizottság az ipartestület által megválasztatván, mégis ha városunk bármelyik hazafias érzelmű polgára a rendező bizottságba belépni óhajtana, szives örömmel veszi tudomásul az ipartestület azok belépésére vonatkozó bejelentéseket.

Felkéretnek tehát Bares hazafias polgárai, hogy a rendező bizottságba minél számosabban belépni sziveskedjenek.

Bejelentések *Oberriter Adolf* ipartestületi elnökhöz intézendők.

A legközelebbi bizottsági gyűlés f. hó 26-án délután 2 órakor lesz a község házában.

— **Helyreigazítás.** Lapunk e hó 14-iki számában a hírek rovatában tévesen azt irtuk a „milleniumi emlékünnepe” czimü közleményben, hogy a baresi ipartestület a községi előjáróságot bizta meg a milleniumi emlékünnepe programja kidolgozásával. E hibánkat most helyre igazítjuk annyiból, hogy az ipartestület nem a községi előjáróságot bizta meg, hanem az ipartestületi előjáróságot, a program kidolgozásával. Tehát a dicsőség, a milleniumi emlékünnepe rendezését illetőleg, csak derék iparosainkat illeti, az ünnepély rendezése az ő kezdeményezésük s azt mondják, hogy azt ők nem is engedik másnak. Jól teszik!

— **Hirtelen halál.** Atárdics Mihály-né baresi földműves neje e hó 15-én reggel fészülködés közben hirtelen rösszul lett, hozzátartozói azonnal ágyba fektették s orvost hívtak, azonban az orvosi tudomány a szerenésélenen már nem segíthetett, rövid idő múlva meghalt, hihetőleg szív-szélhűdésben.

— **A visontai olvasóköri f. hó 19-én az ev. ref. iskola termében saját pénztára gyarapítására műkedvelő előadást rendez, színre kerül: a „falu rossza.”** Az előadás kezdete 7 órakor, előadás után táncz, az Andik féle vendéglőben.

— **Esküvő.** Vasárnap, e hó 12-én vezette oltárhoz Kaposvárott Kácskovics Zoltán, moesoládi földbirtokos, Tallián Gyula Somogyvármegye főispánja bájos és szeretetreméltó leányát, Mariskát.

Az esküvő gyönyörű szép idő mellett nagyszámu közönség jelenlétében ment végbe.

A polgári esküvőn mely a megyeháza gyűléstermében tartatott, Maár Gyula alispán funkcionált és lelkes szép szavakkal serkentette az ifju párt egy hosszú boldog életre.

Onnan a menet a református templomba hajtatott, honnan az egyházi áldás ellátása után ebédre gyűlt a család.

Az ifju pár hétfőn állandó tartózkodási helyükre, Moesoládra utazott.

— **Nem lesznek őszi nagy hadgyakorlatok.** A *Katonai Lapok* szerint a milleniumi kiállításra való tekintettel a magyar szent korona országaiban ez évben nagyobb kadgyakorlatok nem lesznek, ellenben Ausztriában két helyen is lesznek nagy gyakorlatok.

— **A tanítók öröme.** Magyarországon idén az ugynevezett tanító gyakorlat t. i. a póttartalékba vagy a hadsereg tartalékához tartozó népoktatók fegyvergyakorlata elmarad és csak a jövő évben tartják meg.

— **Zászlós urak esküvője.** *Széchenyi Gyula* gróf, *Széchenyi Imre* gróf *Bánffy György* gróf, mint ujonan kinevezett zászlós urak e hó 17-én délelőtt *Bécsben* letették az esküt a király kezébe. Az esküvőnél jelen volt *Bánffy Dezső* br. miniszterelnök, *Jósika Samu* báró ő felsége személye körüli miniszter, továbbá *Andrássy Aladár* gróf főkamrás. *Széchenyi Gyula*, *Széchenyi Imre* és *Bánffy György* grófokat ő felsége az esküvő után egyenként még külön kihallgatáson fogadta.

A milleniumi ünnepekhez alkalmas

ZÁSZLÓSZÖVETEK,
nemzeti szallagok,

és diszitési cikkek a legelőnyösebb szabott áruk mellett kaphatók

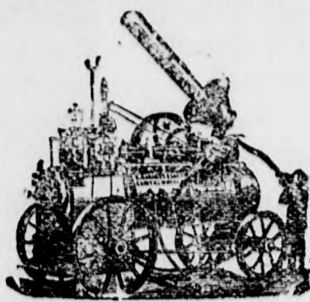
Fried Lajos áruházában
BARCSON.

VASUTI MENETREND.**Barcsról indul:**

Kanizsára . .	reggel	6 óra	30 perc.
"	délelőtt	11 "	05 "
"	este	8 "	55 "
Pécs — Szigetvárra	reggel	7 "	32 "
"	délután	5 "	16 "
Pákráczára . .	reggel	8 "	16 "
"	este	5 "	18 "
Somogy-Szobra	reggel	5 "	7 "
"	délután	2 "	15 "

Barcsra érkezik:

Kanizsáról . .	reggel	7 óra	21 perc.
"	délután	4 "	45 "
Pécs — Szigetvárról	délelőtt	10 "	40 "
"	este	8 "	39 "
Pákráczról . .	délelőtt	10 "	45 "
"	este	8 "	05 "
Somogy-Szobbról	délután	1 "	30 "
"	este	8 "	10 "

KOTZÓ PÁL

gépész mérnök

BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 18.sz.

Ajánl 2¹/₂, 3, 3¹/₂ és 4 lóerejű**SZÖGES CSÉPLŐKÉSZLETEKET**

továbbá 4, 5, 6, 8, 10 és 32 lóerejű

sínes gőzcséplő-készleteket,

hosszu szalmarázókkal, alsó szelelővel és rendkívül nagy felületű rostákkal, árpahéjazóval és választóhengerrel. Fa és szénfűtésű és eredeti szalmafűtő — **GŐZMOZGONYOKAT.** — Továbbá R. GARRETT & SONS felülmulhatlan 40 százalék tüzelőanyag megtakarító

COMPOUND GŐZMOZGONYOKAT,

legjobbnek ismert brandtforti önműködő amerikai kévekötő arató gépeket. Eredeti amerikai széna gyűjtőt 1 vagy 2 ló befogására alkalmazható kombinált ruddal. Sorvető és szórvavető gépeket és mindennemű egyéb kisebb gazdasági gépeket.

Jutányos árak! — Kedvező feltételek.

— **VIDÉKI ÜGYNÖKÖK KERESTETNEK.** —**Ózv. Habianac Augusztiné.**fiók- könyvnyomda-könyvkötészete könyv-papír-
író-és rajzeszközök raktára.**B A R C S O N.**

Ajánlja magát a helybeli és vidéki közönségnek

BÁRMILY KÖNYVNYOMDAI MUNKA ELKÉSZÍTÉSÉRE**A meglevő gazdag betű-anyag képesíti az üzletet**
bármily megrendelések teljesítésére**ELFOGADTATNAK:**

Szépirodalmi és szak-művek, folyóiratok, kereskedelmi és ipari nyomtatványok, üzleti ügy egyéb rovatos könyvek, üzlet-lovelek, boríték, számlák, névjegyek, eljegyzési és esküvő értesítések, gyászjelentések, falragaszok stb. stb. a legjobb kivitelben.

Együttal A „BARCS és VIDÉKE” kiadóhivatala.